

Жінки не рідко ототожнюють правду з щирістю. У спілкуванні вони діють за принципом: «Якщо я щиро переконана в істинності того, що я говорю, то це означає, що я говорю правду». Однак, дослідження захисних механізмів особистості привчили психологів з обережністю ставитися до поведінкових проявів щирості, можливо це всього лиш раціоналізація.

Дані відмінності можна пояснити тим, що чоловіки і жінки мають різну спрямованість інтересів під час отримання інформації про факти, про події навколишньої дійсності тощо. Стиль слухання чоловіків сфокусований на інформаційний рівень розмови, а жінки – на взаємовідносини, тобто мета інформаційний рівень.

В цьому контексті стає зрозумілою тенденція чоловіків зв'язувати поняття істини і правди із взаємодією суб'єкта з об'єктивною дійсністю, а жінок, в основному, і світом переживань почуттів своїх і оточуючих.

ЦІННІСНО-МОТИВАЦІЙНИЙ КОМПОНЕНТ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВЧИТЕЛЯ

Кочерга Є.В., методист

КВНЗ «Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної
ради», Дніпро, Україна

Здоров'язбережувальна компетентність вчителя, на нашу думку, має такі структурні компоненти, як ціннісно-мотиваційний, інформаційно-змістовий, організаційно-діяльнісний, когнітивний та результативно-рефлексивний. Першим з компонентів, який є основою для формування інших є ціннісно-мотиваційний, адже вчитель, у тому числі майбутній вчитель хімії, повинен визнавати здоров'я як цінність та бути готовим (вмотивованим) до його збереження та зміцнення як у професійній діяльності шляхом запровадження у навчальний процес здоров'язбережувальних технологій, так і у особистому житті.

Зміст ціннісно-мотиваційного компонента здоров'язбережувальної компетентності розкривається через його смислові складові – цінність і мотив (мотивація) (рис. 1).

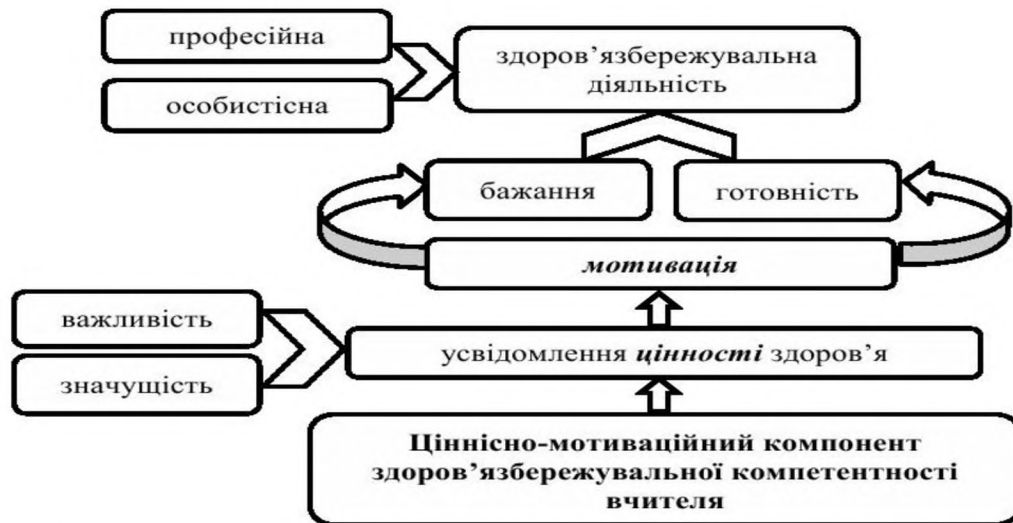

Рисунок 1 – Ціннісно-мотиваційний компонент здоров'язбережувальної компетентності вчителя

Цінність – це те, що має певну матеріальну або духовну вартість; важливість, значущість чого-небудь [4]. У психології категорія цінностей розглядається у взаємозв'язку з діяльністю, поведінкою, потребами, мотивами, спілкуванням тощо. Вони пов'язуються з пізнавальними процесами особистості, з формуванням її емоційно-вольової сфери. Педагогічна наука розглядає цінності у зв'язку з поняттями освіта, навчання, виховання, розвиток особистості [1, с. 64]. Отже, здоров'я для вчителя повинно бути цінністю, тобто мати велику значущість, яка визначає діяльність і поведінку, потреби і мотиви, а також є основою для створення сприятливого навчально-виховного середовища для розвитку особистості дитини. Здоров'я має як матеріальну, так і духовну цінність, оскільки від його стану залежить рівень працездатності вчителя, а також певною мірою рівень відчуття повноти життя та рівень відчуття щастя. Ми погоджуємося з думкою С. Путрова про те, що повнота життя людини розглядається крізь призму такого поняття як «здоров'я», яке відображає одну з фундаментальних характеристик людського існування. Здоров'я таким чином є проявом тільки живого. Здоров'я співвідноситься з однією із абсолютних для людини цінностей – цінністю життя [3, с. 120].

Мотив (від латинського *moveo* – рухаю) – спонукальна причина дій і вчинків людини (те, що штовхає до дії) [2, с. 217]. У даному контексті мотивація – це внутрішня рушійна сила, що спонукає вчителя до здоров'язбережувальної діяльності, як професійної, так і особистісної, це прийняття вчителем ідеї про здоров'язбереження й здоров'яформування у навчально-виховному процесі, це бажання і готовність здійснювати здоров'язбережувальну діяльність і використовувати здоров'язбережувальні технології.

Отже, ціннісно-мотиваційний компонент здоров'язбережувальної компетентності полягає у визнанні вчителем здоров'я як найвищої людської цінності та бажанні й готовності вчителя до здійснення особистісної та професійної здоров'язбережувальної діяльності.

Список використаних джерел

1. Вітвицька С. С. Аксіологічний підхід до виховання особистості майбутнього вчителя / С. С. Вітвицька // Креативна педагогіка. Наук.-метод. журнал / Академія міжнародного співробітництва з креативної педагогіки. – Вінниця, 2015. – Вип. 10. – С. 63-67.
2. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник / С. У. Гончаренко. – Київ : Либідь, 1997. – 376 с.
3. Путров С. Ю. Цінність здоров'я особистості як об'єкт філософського пізнання / С. Ю. Путров // Нова парадигма. – 2012. – Вип. 112. – С. 116-122.
4. Цінність [Електронний ресурс] // Словник української мови: в 11 томах. – Том 11, 1980. – С. 237. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/cinnistj>

ЯКІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ: БІО(ЕКО)ЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Крамаренко А.М., д-р пед. н., професор;
Бердянський державний педагогічний університет, м. Бердянськ, Україна

Виявлення та оцінювання ціннісних пріоритетів сучасного вчителя початкової школи, розвитку його аксіосфери, дослідження специфіки еколого ціннісних орієнтацій у процесі його професійної підготовки показало, що ці аспекти набувають сьогодні стратегічного характеру, а їх вирішення є найважливішим і найактуальнішим завданням вищої педагогічної школи.

Проблема ціннісного ставлення до навколишнього середовища у процесі професійної підготовки зазначених фахівців розглянута також у дослідженнях О. Біди, Н. Борисенко, Н. Граматик, Н. Казанішеної, А. Крамаренко, Т. Кучай, М. Хроленко та ін.

Проте аспект підвищення якості професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у контексті біо(еко)етики дещо залишається недостатньо розкритим.

Так, одним із напрямків сучасної етичної думки є біо(еко)етика, сутність якої полягає у дослідженні морального ставлення людини до об'єктів живої природи. Її головна ідея у тому, що загальнолюдські цінності не повинні розглядатись окремо від біологічних фактів – людина є частиною природи. Аналіз світоглядного підґрунтя сучасної біо(еко)етики свідчить, що вона прагне до психічних ціннісних пріоритетів, розвиває сучасну глобальну мораль толерантності, яка будується на визнанні унікальності всіх проявів життя, обґрунтовує особисту відповідальність суб'єкта за його моральні вчинки.

Всесвітні конференції ООН з навколишнього середовища і розвитку ("Ріо-92"), зі сталого розвитку ("Ріо+20") проголошують глобальну ідею еколого орієнтованої особистості, здатної до життєстверджувальної стратегії у "спільностві".